

COVID-19 & Ikó féré

Àrùn koronavirus (tàbí COVID-19) ti jẹ kí ifojúsùn lórí itójú/idènà ikó féré (tàbí TB) di ohun pàtàkì jùlò tó sì jẹ pàjáwírí ní Maryland.

Kínni COVID-19?

- COVID-19 jẹ àisan èémí èyítí kòkòrò kan tó le ràn láàrín èniyàn kan sí èniyàn míràn n ń şokunfà rẹ. Kòkòrò yíí le şokunfà àrùn tó lágbára èyí sí ti jásí ọpọ miliyonu èniyàn tó ti kú káákiri àgbáyé.. Kò sí aporo kankan tí a mò fún COVID-19.

Kínni Ikó féré tàbí TB?

- TB jẹ àisan kan tó lágbára àti nígbà míràn àisan èémí tó le şekúpani (èyí sì n wáyé nípàsẹ bakteria) èyítí n gbogun ti àwon ifun, şugbón ó tún le kan àwon èyà ara míràn.
- **Oríşíí èyà TB méjì ló wà — àrùn TB tó pamọ & àrùn TB tó jeyọ.**
 - Tí o bá ní àrùn TB tó pamọ, o kò le şakóràn fún àwon míràn. Ó le dàgbà sí àrùn TB tó jeyọ.
 - Àrùn le ran àwon míràn tí a kò bá tójú rẹ. Àwon èyà
 - TB méjèjì ni a le tójú dádarára.

Àwon àmì àrùnàjoni

- **Àrùn COVID-19 & TB MÉJÈJÌ le şokunfà:**
 - ikó
 - àile mí kanlẹ
 - ibà
 - otútù
- Èyí n ràn kálẹ nígbàtí ẹnì kan tó ní àrùn bá sín, wúkọ, abbl.

Àwon Àfikún Àmì Àrùn COVID-19

- Àwon àmì àrùn le jeyọ ní ọjọ 2-14 lẹyìn àkóràn.
- Àwon àmì àrùn míràn:
 - ipádánù títówò àti gbígbọ óórùn titun
 - dídí àti egbò ọfun/iku l àti imú
 - èsùrẹ tàbí bíbí işan
 - tàbí ara ríro
 - igbé gburu

Àwon Àfikún Àmì Àrùn TB

- Àwon àmì àrùn le jeyọ lẹyìn ọpọ ọsẹ sí ọpọ ọdún tóbáyá tí a kò bá tójú fún àrùn TB tó pamọ.
- Àwon àmì àrùn míràn:
 - òógùn ọru àti irora àyà léraléra wíwú èjẹ tàbí kẹlẹnbẹ ara rírù
 - tàbí rírẹ tí a kò
 - le şàlàyé

Àwon wo ló wà lábẹ Ewu Jùlọ fún TB? Bí o ti Le Dáàbò bo Ararẹ àti Mòlẹbí Rẹ

- Àwon èniyàn tó ti **gbé tàbí şàbẹwò sí orilẹ-èdè míràn** yàtò sí US, Canada, Australia, New Zealand, tàbí Western/Northern Europe.
- Àwon tó ní **ilànà àjẹsára tí kò lágbára** (àpẹrẹ. HIV, ipàrò èyà ara, jejere, itọ şúgà, ilò àwon ọgùn tó nípa lórí ilànà àjẹsára, abbl.).
- **Sísúmọ** ẹnìkan tó ní àrùn TB.
- Itàn àirílẹgbé/àhámọ.

- Tí o bá wà nínú ọpọ ewu fún TB , ó şe pàtàkì láti mọ ipò rẹ kí o sì gba itójú tí o bá ní yálá àrùn TB tó pamọ tàbí tó jeyọ.
 - Níní àisan COVID-19 nígbàtí o ní TB le ásí àirójú àkópọ àrùn tó lágbára.
 - **Teramọ itójú TB rẹ** bí olùpèsè itójú ilera rẹ darí.
- Şámúlò àwon ọnà idènà COVID-19 (ààyè láàrín ẹnìkan sí ẹlòmíràn & aşọ ibòjú).
- Fọ ọwọ rẹ nígbàdégba kí o sì fọ orí àwon pẹpẹ ilò pẹlú
- apakòkòrò. Yàgò fún fífowọ kan ojú rẹ pẹlú ọwọ àifọ.
- **Pe olùpèsè itójú ilera rẹ** tàbí **ẹka işẹ ilera abélé rẹ** tí ó bá ní àwon àmì àrùn.
- Dáhùn sí àwon ibèèrè itopinpin olùbasọrò ní kíá.

Ibo ní O Ti Le Şàyẹwò Ara/Ẹkúnrẹrẹ Àlàyé

- **Àyẹwò COVID-19:** Pe 211 tàbí şàbẹwò sí <https://coronavirus.maryland.gov/pages/symptoms-testing#locator>
 - **Síwájú síí lórí COVID-19 ní Maryland:** <https://coronavirus.maryland.gov/>
- **Síwájú síí lórí TB ní Maryland:**
 - <https://phpa.health.maryland.gov/oidpcs/ctbcp/pages/home.aspx>